

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

The Parent Participants in Administration of Amphoe Mae Sot Schools
under the jurisdiction of Tak Primary Educational Area Office 2

บุญนำ ตุ่นเพ็ญ¹ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามเพศและอายุ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองจำนวน 214 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางKrejcie and Morgan และได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(0.67-1.00) และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.678 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบและค่า (t – test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมด้านบุคลากรและด้านที่มีส่วนร่วมต่ำสุดคือการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ การเปรียบเทียบการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2จำแนกตามเพศ ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามอายุโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมทางวิชาการและด้านการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารจัดการ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were to study and compare the parent participants in administration of Amphoe Mae Sot schools under the jurisdiction of Tak Primary Educational Area Office 2, separated by gender and age. The sample was the 214 parents. The sample size was determined by the Krejcie and Morgan table, and selected by the simple random sampling method. The research tool was the 5-level estimate rating-scale questionnaire with 40 items, and content consistency 0.67-1.00, and confidence level 0.678. The analytical statistic was the percentage, mean, standard deviation; mean difference testing by t-test, one-way analysis of variance (F-test) and paired comparison by Scheffe method.

The findings were: The parent participants in administration of Amphoe Mae Sot schools under the jurisdiction of Tak Primary Educational Area Office 2, the overall were the more level. When each aspect considerations: the highest participants were the personnel participants, and the lowest participants were the academic participants. The comparative study of the administration of Amphoe Mae Sot schools under the jurisdiction of Tak Primary Educational Area Office 2, separated by gender, were not difference in the overall and each aspect. When separated by age, the overall were difference with statistical significant level .05, for each aspect the academic participants and the personnel participants were difference with statistical significant level .05, and the remanding were not difference.

Keywords : Participation, Administration

บทนำ

สังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เปลี่ยนเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อสังคมน่านับการ และส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน จากปัญหาดังกล่าวผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการอบรม เลี้ยงดู และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็กเป็นอย่างมากโดยเฉพาะเด็กประถมศึกษาซึ่งจะก้าวเข้าสู่การเป็นเยาวชนในวันข้างหน้า ผู้ปกครองหรือครอบครัว คือ ครูคนแรกๆ ของเด็กและเด็กๆ ก็ได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่บ้านโดยไม่ต้องได้รับอิทธิพลหรือได้รับการสอนอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เมื่อเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาแล้วการเรียนรู้จะต้องเชื่อมต่อและเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กนั้น

ต่อเนื่องและทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก เพราะสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงที่บ้านได้ด้วยมีงานวิจัยจำนวนมากที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและผลดีต่อนักเรียนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครอบครัวในการจัดการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กมีผลต่อพัฒนาการและความสำเร็จด้านการศึกษาของนักเรียนอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังช่วยผลักดันให้สถานศึกษาดำเนินงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้น ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

จากปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดังกล่าวส่งผลให้พ่อแม่ต้องทำงาน ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูก หรือเลี้ยงดูในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ปล่อยปละละเลยเด็ก ไม่มีเวลาในการส่งเสริมหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็กแล้วยังมีสาเหตุที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดศึกษา โดยผู้ปกครองมีความเข้าใจว่าการศึกษาเป็นเรื่องของโรงเรียนทั้งหมด พ่อแม่ลดบทบาทในการเป็นครูของลูกๆ โดยมอบหน้าที่ทางการศึกษาให้เป็นเรื่องของโรงเรียนโดยสิ้นเชิงความเข้าใจของผู้ปกครองนั้นส่งผลต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิตของเด็กผู้ปกครองมีส่วนสำคัญมากในการจัดการศึกษาของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนส่วนใหญ่ของประเทศเนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการศึกษาภาคบังคับที่ทุกคนมีโอกาสได้เข้ารับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน มีโอกาสได้รับการขัดเกลาทางสังคมจากโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดำเนินชีวิตในสังคม มีความรู้พื้นฐานที่จะนำไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปอีก ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 9 (6) ได้กำหนดการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ใดมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการเลี้ยงดูและมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและเกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเอง โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กระจายอำนาจให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง นอกจากเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้วยังทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนอีกด้วย ทำให้เกิดการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งตัวผู้เรียนและโรงเรียนอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 9 (6) ได้กำหนดการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาค

ทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นๆ ให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แกสถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็นทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ (1.3) ระดับสถานศึกษา ให้แต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษา ระดับ ต่ำกว่าปริญญา มีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาฯ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอาจมาในรูปแบบของคณะกรรมการหรือการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

จากที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้เห็นความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเนื่องจากผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและทราบถึงความถนัดของบุตรหลานมากที่สุดและเพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันของการเป็นส่วนหนึ่งและเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดอนาคตของบุตรหลานของตัวเอง และเพื่อไม่ให้รู้สึกว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว

สถานศึกษาในอำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีนโยบายและแนวทางการบริหารโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการโดยเน้นให้ชุมชนตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ในชุมชนอย่างแท้จริง จากนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติของโรงเรียนที่ผ่านมาถึงแม้ว่าจะมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดแต่ยังขาดการดำเนินการติดตามที่จริงจังของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้าน

บุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำและส่งเสริมการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา จึงเห็นความจำเป็นในการที่จะต้องศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและเพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนดและตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาอำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามเพศ และอายุ

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ภายใต้อุปกรณ์ประกอบของเนื้อหา 4 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553 : 43) ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 340 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน และการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 181 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในการแจกและเก็บแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 181 ฉบับ

5.2 นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และอายุ

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดยค่า t- test

5.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามอายุ วิเคราะห์โดยค่า (F-test) One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.) จึงนำค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟอ์ 05Scheffe's Post hot Comparison(

5.7 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับ การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองจำนวน 181 คน เป็นเพศชายจำนวน 60 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 121 คน ส่วนมากอายุระหว่าง 30-45 ปี จำนวน 85 คน อายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 26 คน ตามลำดับ

2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดย

ภาพรวมและเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านบุคลากร การมีส่วนร่วมด้านอาคารสถานที่ด้านการมีส่วนร่วม และด้านวิชาการ ตามลำดับ

2.1 การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ดำเนินงาน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการส่งเสริมสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้มีการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.2 การมีส่วนร่วมด้านบุคลากร พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดจำนวนอัตรากำลังบุคลากร เงินเดือนค่าจ้างและค่าตอบแทน รองลงมา คือส่งเสริมให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม การดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน และมีส่วนร่วมในการให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาตามความจำเป็นและสอดคล้องกับศักยภาพขององค์การ ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.3 การมีส่วนร่วมด้านอาคารสถานที่ที่มีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ในห้องเรียนและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย รองลงมา คือส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียน ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม ถูกสุขลักษณะและเหมาะสม

2.4 การมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนบพิตำ ด้านการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการประสานงานและขอความร่วมมือจากชุมชน ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา คือส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้บริการข้อมูลข่าวสาร และมีส่วนร่วมในการจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน องค์การภาครัฐ หรือเอกชน ในวันสำคัญหรือเทศกาลต่างๆ ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามเพศและอายุ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ที่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ และการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่าผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พัชรี จันทร์สำอาง และสุนทร โคตรบรรเทา (2558) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับ สุมาลี สุกันธา (2550) ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ โดยพบว่า ด้านวิชาการ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการระดับมากทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดทำย 3 ข้อได้แก่ การจัดหาสื่ออุปกรณ์มาใช้ในการจัดประสบการณ์ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และจัดประสบการณ์ให้นักเรียนพัฒนาการด้านสติปัญญา มีความต้องการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะคณิตศาสตร์และจัดประสบการณ์ให้นักเรียนพัฒนาการด้านสังคม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้ปกครองต่างก็มุ่งให้โรงเรียนได้จัดการศึกษาเพื่อให้เด็กเกิดอิสรภาพในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ เกษร โยภเกณท์ (2557) ที่พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากคลองอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากคือ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านบุคลากรและด้านวิชาการ ทุกด้านอยู่ในระดับมากเพราะผู้ปกครองให้ความสนใจในการเข้าร่วมบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

และการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ จันทรฉาย ก้าววงศ์ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการ อำนวยการโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ในด้านเพศ ไม่แตกต่างกันแต่ในด้านอายุของผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีอายุมากขึ้นมีเหตุและผลที่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านวิชาการ ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายโดย ให้มีการบูรณาการหลักการศาสนาพุทธในหลักสูตรเพื่อสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และด้านสื่อ อุปกรณ์ และนวัตกรรมควรมีจำนวนและเหมาะสมกับผู้เรียนในการใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้และ สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอทั้งนี้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในปัจจุบัน สื่ออุปกรณ์ และ นวัตกรรมมีความสำคัญในฐานะที่สื่อเป็นตัวกลางเพราะสื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการ ปฏิบัติจริง โดยการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณสำหรับผลิตสื่อและซื้อสื่อใหม่ๆ ส่งบุคลากรเข้า ร่วมอบรมและศึกษาวิทยาการใหม่ๆมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1.2 ด้านบุคลากร มีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษา มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกาย ถูกต้องตามหลักศาสนาพุทธ มีมนุษยสัมพันธ์ แต่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาให้บุคลากรให้เกิดการ มีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติงานคือการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ๆ สนับสนุนให้จัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียนได้ทุก สถานที ควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเช่นสวัสดิการต่างๆ การบรรจุเป็นข้าราชการ การเลื่อนขั้น การเลื่อนเงินเดือน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการพัฒนาแล้ว เป็นต้น

1.3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานศึกษาตั้งอยู่ในชุมชน มีความสะดวกในการเดินทาง อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง อาคารถ่ายเทสะดวก แต่ควรมีการวางแผน ด้านโครงสร้าง จัดสรรงบประมาณในการขยาย ต่อเติมอาคารให้มีความเหมาะสม ให้มีความแข็งแรง คงทน มีความปลอดภัย จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และมีการกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัย เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง และติดมุ้งลวดในห้องเรียน เป็นต้น

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนได้รับการสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมจากหน่วยงาน ต่างๆ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการ พัฒนาการเรียนรู้ โดยมีการประชุมประสานความร่วมมือในการพัฒนาการบริหารจัดการพัฒนา สถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น การสร้างสัมพันธภาพที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

2.2 ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาวិจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง

บรรณานุกรม

- เกษร โยภเกณท์. (2557). ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านปากคลอง ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยทองสุข.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. หน้า 43.
- จันทร์ฉาย ก้ววงศ์. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการ อำนวยการ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- พัชรี จันทร์สำอางค์ และ สุนทร โคตรบรรเทา. (2558, ธันวาคม). การมีส่วนร่วมการดำเนินงานของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแม่เหล็ก จังหวัดสระบุรี, วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับพิเศษ “ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 ของวิทยาลัยนครราชสีมา”. นครราชสีมา: สำนักวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยนครราชสีมา.
- วิรวรรณ สากิจปรีชา. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลกุกไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมาลี สุกันธา. (2550). ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสุมาลี อำเภอตอยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.